

شناسایی عوامل موثر بر عدالت اجتماعی در ورزش از منظر جامعه‌شناسی

مهرزاد ارشادی فر: دانشجوی دکترا گروه جامعه‌شناسی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.
ID زهرا حضرتی صومعه: دانشیار، گروه جامعه‌شناسی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران. (* نویسنده مسئول) z.hatratissoumeh@iaucbt.ac.ir
امیرمسعود امیرمظاهری: دانشیار، گروه علوم اجتماعی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

چکیده

کلیدواژه‌ها

عدالت اجتماعی،
جامعه‌شناسی،
ورزش

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۶/۰۵

تاریخ چاپ: ۱۴۰۱/۱۱/۲۵

زمینه و هدف: جامعه‌شناسی به عنوان جنبش اجتماعی نوین جهت فهم نمادهای مشترک ملی یاد شده است. هدف از انجام تحقیق حاضر شناسایی عوامل موثر بر عدالت اجتماعی در ورزش از منظر جامعه‌شناسی بود.

روش کار: تحقیق حاضر از نوع کاربردی است که به صورت آمیخته (کمی و کیفی) انجام شد. برای اجرای این تحقیق در بخش کیفی تحلیل محتوا استفاده شد و در بخش کمی برای تایید شاخص‌ها از روش دلفی و معادلات ساختاری استفاده شد. جامعه آماری تحقیق حاضر را در بخش کیفی مدیران ورزشی و مدیران سازمان‌های ورزشی از سراسر کشور تشکیل دادند که به شیوه نمونه گیری گلوله برفی و به صورت هدفمند و غیر تصادفی ۲۰ نفر به عنوان نمونه انتخاب شدند. همچنین در بخش کمی جامعه آماری تحقیق حاضر را اساتید و فعالین حوزه ورزش بودند که از طریق نمونه‌گیری تصادفی در دسترس و هدفمند، ۴۰۰ نفر به عنوان نمونه انتخاب شدند. جهت جمع‌آوری داده‌ها در بخش کیفی از مصاحبه‌های اکتشافی و در بخش کمی از پرسشنامه محقق ساخته که خروجی فاز کیفی بود استفاده شد. پرسشنامه شامل متغیرها و عوامل تعیین کننده بود و در مقیاس ۵ ارزشی لیکرت تنظیم شده بود.

یافته‌ها: نتایج نشان داد: عوامل موثر بر عدالت اجتماعی شامل (سبک زندگی سالم، توسعه پایدار، توانمندسازی زنان و ارتقا برابری جنسی، عدالت ورزشی، زیرساخت سیاسی، توسعه نیروی انسانی، جامعه‌شناسی ورزشی، جهانی سازی بومی، ظرفیت سازمانی، اشتغال‌زایی، قوانین و مقررات، توسعه سرمایه اجتماعی و توسعه اقتصادی بود.

نتیجه‌گیری: نتایج تایید کننده اهمیت عدالت اجتماعی در ورزش می‌باشد.

تعارض منافع: گزارش نشده است.

منبع حمایت‌کننده: حامی مالی ندارد.

شیوه استناد به این مقاله:

Ershadifar M, Hazrati Souma, Amir Mazaheri AM. Identifying Factors Affecting Social Justice in Sports from a Sociological Perspective. Razi J Med Sci. 2023;29(11): 452-459.

*انتشار این مقاله به صورت دسترسی آزاد مطابق با [CC BY-NC-SA 3.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/) صورت گرفته است.

Original Article

Identifying Factors Affecting Social Justice in Sports from a Sociological Perspective

Mehrزد Ershadifar: Department of Sociology, Central Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

Zahra Hazrati Souma: Assistant Professor, Department of Psychology, Islamic Azad University, Faculty of Medicine, Tehran, Iran. (* Corresponding author) z.hatratisoomeh@iaucbt.ac.ir

Amir Masoud Amir Mazaheri: Associate Professor, Department of Social Sciences, Central Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

Abstract

Background & Purpose: Sociology of sports is mentioned as a new social movement to understand common national symbols, which is able to provide the necessary prerequisites for communication action in order to create agreement and understanding between people on the way to achieve social cohesion. In general, sport for development, peace and justice refers to seven thematic areas, which are: sport and disability, sport and education, sport and gender equality, sport and health, sport and livelihood (welfare), sport, peace and sport and Social cohesion (1). With the increase of works and writings that examine the sociology of sports, the scientific analysis of the mutual influence of sports and society has been relatively established, and the titles in the collection of sports in the global community are proof of this. For example, Giulianotti et al. (2016) in a research titled Sport for Development and Peace: Power, Politics, and Advocacy stated that the monitoring and evaluation of projects related to sport for development and peace, instead of relying on previous criteria that are in places Cultural diversity is done, it needs careful national and local opinion (2). As stated in the research, no research has been done on social justice and considering the nature of sports, this research can represent and show the impact of sports on social justice, because the lack of social justice in public sports causes a decrease in physical activity and in championship sports. It will reduce the number of medals and the sport will gain popularity in the society. The main issue is how can sports become a factor for social justice?

Methods: The current research is of applied type, which was done in a mixed (quantitative and qualitative) way. To carry out this research, content analysis was used in the qualitative part, and in the quantitative part, Delphi method and structural analysis were used to confirm the indicators. The statistical population of this research was formed by the qualitative section of sports managers and managers of sports organizations from all over the country, and 20 people were selected as a sample by snowball sampling in a purposeful and non-random way. Also, in the quantitative part of the statistical population of this research, there were professors and sports activists, 400 people were selected as a sample through available and targeted random sampling. In order to collect data, exploratory interviews were used in the qualitative part, and a researcher-made questionnaire was used in the quantitative part, which was the output of the qualitative phase. The questionnaire included variables and determining factors and was set on a 5-point Likert scale. Finally, for the statistical analysis of the data in the qualitative part of open coding and in the quantitative part of the analysis of the relationship between the variables and intergroup comparison using inferential statistical tests (SPSS20 software), confirming the indicators using the fuzzy Delphi method (2016 excel) and Structural modeling and measurement of multiple relationships between variables (smart pls software) were used.

Results: In this research, exploratory factor analysis was used to determine and identify social justice in sports. For this reason, before conducting the factor analysis, in order to ensure the sufficient number of samples, the Kiers-Meyer-Olkin (KMO) criterion was used and Bartlett's test was used to determine the correlation between variables (items) (Table 1). According to the findings of Table 1, the obtained KMO value is 0.666. This value indicates that the number

Keywords

Social Justice,
Sociology,
Sports

Received: 27/08/2022

Published: 14/02/2023

of research samples is sufficient for factor analysis and it is possible to perform factor analysis for the desired data and the data can be reduced to a series of hidden factors. Also, the results of Bartlett's test (Sig=0.001, $\chi^2=22822/985$) show that there is a high correlation between the items, so it is permissible to continue and use other stages of factor analysis. In the following, the results obtained from the factor analysis of the components are presented separately with the factor loading value obtained for each factor (Table 2). According to the commonality table (Table 2), the initial estimate of the commonality of each variable showed that the values of all of them are equal to one. The common factor variance column in Table 2 shows the amount of variance of each variable that the set of factors could explain. The closer the values are to (1), the better, and the smaller values of each variable indicate that the desired variable (item or question) is not suitable enough for factor analysis and therefore should be removed from the analysis. Therefore, the experts' belief that the variables that the agents could not determine above 0.3 (or 30%) of their changes are adjusted or removed from the set of variables. As can be seen in Table 2, the common variance of all items is reported to be more than 0.3. Therefore, all variables (items) will remain in the analysis.

Conclusion: The results of this research showed that the factors of social justice include (healthy lifestyle, sustainable development, empowerment of women and promotion of gender equality, sports justice, political infrastructure, human resource development, sports sociology, local globalization, organizational capacity, job creation, rules and regulations, social capital development and economic development). Organizational well-being has a positive and significant effect on the social performance of the Ministry of Sports and Youth. Also, the effect of the perception of gender justice on the social performance of the Ministry of Sports and Youth with the mediating role of organizational well-being was positive and meaningful, and the expansion of gender justice by the managers of the Ministry of Sports and Youth will be accompanied by the improvement of social performance, and if the development of organizational well-being is provided, In general, we will see an improvement in the performance of the Ministry of Sports and Youth (5). In general, the importance of social justice in the field of sports is so great that various researches have been conducted in this field and various results have been obtained. In relation to the importance of political infrastructure development, it should be mentioned that the conditions that lead to the positive attitude of politicians and the importance of sports for everyone, along with the reduction of the cost of participation in sports programs and the increase of attention to the cultural issues of society, the field of sports development It can provide everyone more than before. Also, in the plans of our country, the development of sports has been emphasized in the form of cultural development and has caused the issue of sports to be viewed as one of the pillars of cultural development (10). Regarding the factor of women's empowerment and promotion of gender equality, Javadipour et al. (2017) in a research showed that the variables of socio-economic base, social values and norms, role modeling from parents, women's education and use of media have the greatest impact on inequality. Women have gender in sports (12).

Conflicts of interest: None

Funding: None

Cite this article as:

Ershadifar M, Hazrati Souma, Amir Mazaheri AM. Identifying Factors Affecting Social Justice in Sports from a Sociological Perspective. Razi J Med Sci. 2023;29(11): 452-459.

*This work is published under CC BY-NC-SA 3.0 licence.

مقدمه

توسعه گفتند، ارزیابی این برنامه ها نیازمند توجه به نقاط قوت ورزشی در بهبود اهداف توسعه، نظیر حل منازعات، درک فرهنگی، توسعه زیربنایی، آگاهی تحصیلی، توانمندسازی، ارتقاء سلامت جسمی و روانی، و توسعه اقتصادی از طریق سرمایه گذاری مستقیم و گردشگری ورزشی است. با این حال، باید به محدودیت های ورزش برای توسعه نیز توجه کرد (۴). همانطور که در تحقیقات مشاعده می شود تاکنون تحقیقی در مورد عدالت اجتماعی انجام نشده است و با توجه به ماهیت ورزش می تواند این تحقیق نماینگر و نشان دهند تاثیر ورزش بر عدالت اجتماعی شود چرا که نبود عدالت اجتماعی در ورزش همگانی باعث کاهش فعالیت بدنی و در ورزش قهرمانی باعث کاهش مدال های خواهد شد و ورزش در جامعه مزول پیدا خواهد کرد. مسأله اصلی این است که چگونه ورزش می تواند به عنوان عاملی برای عدالت اجتماعی شود؟

روش کار

تحقیق حاضر از نوع کاربردی است که به صورت آمیخته (کمی و کیفی) انجام شد. روش اجرای این تحقیق در بخش کیفی تحلیل محتوا استفاده شد و در بخش کمی برای تایید شاخص ها از روش دلفی و در بعد از آن روش معادلات ساختاری استفاده شد. جامعه آماری تحقیق حاضر را در بخش کیفی مدیران ورزشی و مدیران سازمان ورزشی از سراسر کشور تشکیل دادند که به شیوه نمونه گیری گلوله برفی و به صورت هدفمند و غیر تصادفی ۲۰ نفر به عنوان نمونه انتخاب شدند. همچنین در بخش کمی جامعه آماری تحقیق حاضر را اساتید و فعالین حوزه ورزش بودند که از طریق نمونه گیری تصادفی در دسترس و هدفمند، ۴۰۰ نفر به عنوان نمونه انتخاب شدند. همچنین جهت جمع آوری داده ها در بخش کیفی از مصاحبه های اکتشافی استفاده شد. بدین صورت که از مصاحبه ها جهت تکمیل و تطبیق عوامل و روابط شناسایی شده در مطالعه کتابخانه ای استفاده شد. انجام مصاحبه ها براساس چارچوب تحلیلی طراحی شده از قبل صورت گرفت. قبل از انجام هر مصاحبه، مصاحبه های قبلی تحلیل شده و مبنای مصاحبه جدید قرار می گرفتند. روایی این ابزار ابتدا در مرحله انتخاب نمونه براساس اعتبار حقوقی

حوزه جامعه شناسی ورزش ضمن تأکید بر نقش و کارکرد ورزش در زندگی اجتماعی، آنرا مدلی برای شناخت ساختارهای اجتماعی و فرهنگی و مدخلی به منظور تحلیل این ساختارها می پندارد و غنی سازی اوقات فراغت، انتقال ارزش ها، کاهش آسیب های اجتماعی و افزایش سرمایه اجتماعی را از دیگر کارکردهای اجتماعی ورزش در جامعه معاصر می داند. همچنین این پدیده به عنوان جنبش اجتماعی نوین جهت فهم نمادهای مشترک ملی یاد شده که قادر به فراهم سازی مقدمات لازم برای کنش ارتباطی در راستای ایجاد توافق و تفاهم بین افراد در راه نیل به انسجام اجتماعی می باشد. به طور کلی ورزش برای توسعه و صلح و عدالت به هفت زمینه موضوعی اشاره دارد که عبارتند از: ورزش و معلولیت، ورزش و آموزش، ورزش و برابری جنسیتی، ورزش و سلامت، ورزش و معیشت (رفاه)، ورزش، صلح و ورزش و انسجام اجتماعی (۱). با افزایش آثار و نوشته هایی که به بررسی جامعه شناسی ورزش می پردازند، تحلیل علمی تأثیر متقابل ورزش و جامعه نسبتاً تثبیت شده است و عناوین موجود در مجموعه ورزش در جامعه جهانی گواه این امر است. قدرت، سیاست، و حمایت بیان کردند که نظارت و ارزیابی پروژه های مربوط به ورزش برای توسعه و صلح به جای تکیه بر معیارهای پیشینی که در مکان های متنوع فرهنگی انجام شده، به دقت نظر ملی و محلی نیاز دارد. آنها همچنین بیان کردند که توجه به رویکردهای پایین به بالا، رویکرد فرهنگی و توانمندسازی اجتماعی بهترین راه پیش روی بخش ورزش برای توسعه و صلح از نظر تاثیرات عمیق تر بر زندگی و آینده گروه های کاربری در مناطق در حال توسعه می باشند (۲). کالسن (Collison) و همکاران (۲۰۱۶) در تحقیقی با عنوان یافتن صداهای از دست رفته ورزش برای توسعه و صلح: با استفاده از یک روش تحقیق تعامل اجتماعی-مشارکتی و دیدگاه های انسان شناختی در کشورهای در حال توسعه آفریقا، به این نتیجه رسیدند که واقعیت ها و هنجارهای روزمره صلحدر مقایسه با مکان هایی مانند لیبریا و رواندا بسیار متفاوت هستند (۳). اسکولنکورف (Schulenkorf) و همکاران (۲۰۱۶) نیز در تحقیقی مروری درباره طرح های ورزش برای

دوم و همچنین تحلیل ساختاری و فرضیه آزمایشی دارای برآزش مطلوب در شاخص‌های مورد نظر بود که نشان‌دهنده مطلوبیت مناسب ساختار شناسایی شده مربوط به مدل پژوهش است. در نهایت جهت تجزیه و تحلیل آماری داده‌ها در بخش کیفی از کدگذاری باز و در بخش کمی از تحلیل رابطه متغیرها و مقایسه بین‌گروهی با استفاده از آزمون‌های آماری استنباطی (نرم‌افزار SPSS20)، تایید شاخص‌ها به روش دلفی فازی (excel ۲۰۱۶) و مدل‌یابی ساختاری و سنجش روابط چندگانه بین متغیرها (نرم‌افزار smart pls) استفاده شد.

یافته‌ها

در این پژوهش از تحلیل عاملی اکتشافی برای تعیین و شناسایی عدالت اجتماعی در ورزش استفاده شد. به همین دلیل انجام تحلیل عاملی، به منظور اطمینان از کافی بودن تعداد نمونه از معیار کایرز-می‌پر-اولکین (KMO) و برای تعیین همبستگی بین

جدول ۱- نتایج آزمون بارتلت و KMO

مقدار	
مقدار کایرز - می‌پر و اولکین (کفایت حجم نمونه)	۰/۶۶۶
مقدار کای اسکوار (۲X)	۱۲۸۲۲۹۸۵/۹۵۸
آزمون کرویت بارتلت	درجه آزادی
	۴۳۷۱
	سطح معناداری
	۰/۰۰۱

متغیرها (گویه‌ها) آزمون بارتلت استفاده شد (جدول ۱).

با توجه به یافته‌های جدول ۱ مقدار KMO به دست آمده ۰/۶۶۶ می‌باشد. این مقدار بیانگر این موضوع است تعداد نمونه‌های تحقیق به منظور تحلیل عاملی کفایت می‌کند و انجام تحلیل عاملی برای داده‌های مورد نظر امکان‌پذیر بوده و می‌توان داده‌ها را به یک سری عامل‌های پنهان تقلیل داد. همچنین نتایج آزمون بارتلت ($\chi^2=12822985.958$, Sig=0/001) نشان می‌دهند بین گویه‌ها همبستگی بالایی وجود دارد، از این رو ادامه و استفاده از سایر مراحل تحلیل عاملی جایز است. در ادامه نتایج به دست آمده از تحلیل عاملی مؤلفه‌ها به

و علمی افراد مورد مراجعه کنترل گردید. سپس در مرحله چارچوب‌بندی بر اساس میزان توافق بین کدگذاران و مصححان مطلوب ارزیابی شد. در ادامه و در بخش کمی از پرسشنامه محقق ساخته که خروجی فاز کیفی بود استفاده شد. پرسشنامه شامل متغیرها و عوامل تعیین کننده بود و در مقیاس ۵ ارزشی لیکرت (از بسیار کم = ۱ تا بسیار زیاد = ۵) تنظیم شده بود. از مجموع متغیرهای شناسایی شده پس از بررسی و غربال‌گری تعداد مناسب که از لحاظ تعداد، بیشترین تکرار و تاکید را در مصاحبه‌ها، مقالات، اسناد و گزارش‌ها داشتند مورد استفاده قرار گرفت. پرسشنامه تدوین شده جهت بررسی روایی محتوایی و صوری در اختیار ۱۰ نفر از اساتید مدیریت ورزشی و ۷ نفر از کارشناسان خبره ورزشی قرار گرفت. بعد از تایید روایی محتوایی، ابتدا ابزار در یک مطالعه راهنما بین ۴۰ نفر از جامعه آماری توزیع شد سپس از طریق روش آلفای کرونباخ، پایایی یاببات درونی آن با استفاده از نرم‌افزار SPSS24 محاسبه و تایید شد. سپس پرسشنامه‌ها در مرحله اصلی جمع‌آوری شد؛ و ضریب آلفای کرونباخ این مرحله (نهایی) نیز ۰/۹۶۴ محاسبه شد. ضریب آلفای کرونباخ نشان داد که اکثر سازه‌ها و متغیرهای مرتبط به آن‌ها دارای ثبات درونی بسیار مناسبی هستند. در نهایت پرسشنامه تحقیق حاضر در دو بخش جمعیت شناختی و سوالات اصلی تحقیق آماده شد. در بخش اول ویژگی‌های جمعیت شناختی شامل سن، جنسیت، میزان تحصیلات، شغل و سابقه می‌باشد. پرسشنامه پژوهش شامل ۷ بخش می‌باشد که در بخش اول ویژگی‌های جمعیت شناختی آزمودنی‌ها (سن، جنسیت، میزان تحصیلات، شغل و سابقه) مورد سنجش قرار گرفته است. بخش دوم پرسشنامه شامل ۱۳ سبک زندگی سالم، توسعه پایدار، توانمند سازی زنان و ارتقا برابری جسی، عدالت ورزشی، زیر ساخت سیاسی، توسعه منابع انسانی، جامعه شناسی ورزشی، ظرفیت سازمانی، اشتغالزایی، قوانین و مقررات، توسعه پایدار، توسعه سرمایه اجتماعی، توسعه اقتصادی می‌باشد گویه‌ها و عامل‌های سنجش شده در ابزار پژوهش در مرحله تحلیل عاملی تأییدی مرحله اول و

جدول ۲- مقادیر ابتدایی تحلیل مؤلفه‌های تحقیق (جدول اشتراکات)

شماره گویه	برآورد اولیه	واریانس عامل	شماره گویه	برآورد اولیه	واریانس عامل
Q1	۱	۰/۹۲۵	Q32	۱	۰/۴۵۳
Q2	۱	۰/۷۳۷	Q33	۱	۰/۸۰۰
Q3	۱	۰/۷۰۲	Q34	۱	۰/۶۹۲
Q4	۱	۰/۵۹۳	Q35	۱	۰/۷۰۵
Q5	۱	۰/۷۳۳	Q36	۱	۰/۷۸۴
Q6	۱	۰/۷۲۰	Q37	۱	۰/۷۸۳
Q7	۱	۰/۷۵۲	Q38	۱	۰/۷۲۸
Q8	۱	۰/۶۵۹	Q39	۱	۰/۵۳۳
Q9	۱	۰/۸۵۳	Q40	۱	۰/۴۰۲
Q10	۱	۰/۷۱۰	Q41	۱	۰/۶۴۲
Q11	۱	۰/۵۵۲	Q42	۱	۰/۶۶۸
Q12	۱	۰/۶۶۵	Q43	۱	۰/۶۹۳
Q13	۱	۰/۷۳۱	Q44	۱	۰/۷۵۰
Q14	۱	۰/۸۲۴	Q45	۱	۰/۵۷۹
Q15	۱	۰/۶۲۶	Q46	۱	۰/۵۹۸
Q16	۱	۰/۵۳۲	Q47	۱	۰/۳۰۸
Q17	۱	۰/۷۳۷	Q48	۱	۰/۵۱۸
Q18	۱	۰/۴۸۷	Q49	۱	۰/۵۲۰
Q19	۱	۰/۶۲۱	Q50	۱	۰/۴۵۱
Q20	۱	۰/۷۶۸	Q51	۱	۰/۷۴۷
Q21	۱	۰/۵۰۷	Q52	۱	۰/۶۱۳
Q22	۱	۰/۸۰۶	Q53	۱	۰/۵۶۸
Q23	۱	۰/۴۶۵	Q54	۱	۰/۶۹۲
Q24	۱	۰/۶۳۵	Q55	۱	۰/۶۲۲
Q25	۱	۰/۶۸۵	Q56	۱	۰/۵۹۴
Q26	۱	۰/۷۰۸	Q57	۱	۰/۶۸۱
Q27	۱	۰/۷۱۶	Q58	۱	۰/۷۷۰
Q28	۱	۰/۷۳۶	Q59	۱	۰/۷۰۷
			Q90	۱	۰/۵۱۳

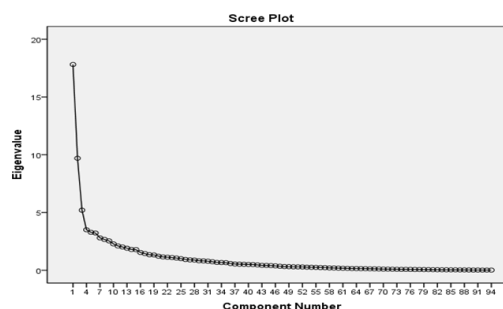
نشان از آن دارد که متغیر (گویه یا سؤال) مورد نظر به اندازه کافی برای تحلیل عاملی مناسب نبوده و بنابراین باید از تحلیل خارج شود. بنابراین اعتقاد صاحب‌نظران متغیرهایی را که عامل‌ها نتوانسته‌اند بالاتر از ۰/۳ (یا ۳۰ درصد) از تغییرات آنها را تعیین کنند تعدیل و یا از مجموعه متغیرها حذف می‌شوند. همانطور که در جدول ۲ مشاهده می‌شود واریانس مشترک همه گویه‌ها بیشتر از ۰/۳ گزارش شده است. بنابراین تمامی متغیرها

تفکیک با مقدار بارعاملی به دست آمده برای هر عامل ارائه شده است (جدول ۲)؛ با توجه به جدول اشتراکات برآورد اولیه میزان اشتراک هر متغیر نشان داد که مقادیر تمامی آنها برابر با یک است. ستون واریانس عامل مشترک در جدول ۲ نشان دهنده مقداری از واریانس هر متغیر است که مجموعه عوامل مورد نظر نتوانسته‌اند آن را تبیین کنند. هر چه مقادیر به (۱) نزدیکتر باشند بهتر است و مقادیر کوچکتر هر متغیر

قوانین و مقررات، توسعه سرمایه اجتماعی و توسعه اقتصادی) بود. همسو با یافته تحقیق حاضر در رابطه با اهمیت برابری جنسیتی، ادراک از عدالت جنسیتی اثر مثبت و معناداری بر عملکرد اجتماعی وزارت ورزش و جوانان دارد. از طرفی بهزیستی سازمانی بر عملکرد اجتماعی وزارت ورزش و جوانان اثر مثبت و معناداری دارد. همچنین اثر ادراک از عدالت جنسیتی بر عملکرد اجتماعی وزارت ورزش و جوانان با نقش میانجی بهزیستی سازمانی، مثبت و معنادار بود و بسط عدالت جنسیتی توسط مدیران وزارت ورزش و جوانان، همراه با بهبود عملکرد اجتماعی خواهد بود و اگر زمینه توسعه بهزیستی سازمانی فراهم شود، به طور کلی شاهد بهبود عملکرد وزارت ورزش و جوانان خواهیم بود (۱۱). نتایج پژوهش با نتایج تحقیقات ناکانجو (Nakanjako) و همکاران (۲۰۲۱) (۵)، کیتوسو (Kitsiou) و همکاران (۲۰۲۰) همخوان می‌باشد (۶). از دیدگاه فدراسیون‌های ورزشی، نیاز بخاطر موفقیت بین‌المللی بیش‌تر، برابری بر اساس مدال‌آوری المپیک و نیاز بخاطر کمبود منابع از مهم‌ترین اصول توزیع است بنابراین عدالت بر این است که منابع مالی، خدمات و پخش تلویزیونی بر اساس این اصول تخصیص یابد (۷). بین اهداف و انگیزه‌های نمونه‌ها با میزان تحصیلات آنان رابطه معناداری وجود داشت و آنان بر تأثیر ورزش بر سلامت جسم و روان تأکید بیشتری داشتند. بین آثار فعالیت‌های ورزشی و اهداف و انگیزه‌های آزمودنی‌ها نیز بر اساس سن، ارتباط معناداری مشاهده شد. کمبود امکانات، عدم آگاهی ورزشی، نبود مربیان متخصص و مشکلات اقتصادی به ترتیب، عمده‌ترین مسائل توسعه ورزش همگانی از سوی افراد مورد بررسی معرفی شدند (۸). گفتمان‌های راولزی و اسلامی در بین اساتید از اهمیت بیشتری برخوردارند. اینکه گفتمان عدالت اجتماعی اسلامی در کنار گفتمان عدالت راولزی آمده به دلیل برخی شباهت‌ها میان این دو گفتمان می‌باشد؛ گرچه در مبانی و محتوای مقولات مربوط به عدالت اجتماعی با هم تضادهایی نیز دارند (۹). اساتید جامعه‌شناسی، معتقدند برای برقراری عدالت اجتماعی و رسیدن به یک نظریه جامع، نیازمند الگویی متناسب با

(گویه‌ها) در تحلیل باقی خواهند ماند. در انتها نیز با رجوع به نمودار سنگریزه، جدول واریانس تبیین شده و

نمودار ۱- مقادیر ویژه عوامل مربوط به متغیرهای تحقیق

رجوع به ستون‌های ارزش ویژه اصلی (سه ستون سمت چپ) و مجموع مجذور بارهای عاملی استخراج شده (سه ستون سمت راست)، می‌توان عنوان نمود که حداکثر، ۷۱ عامل استخراج گردیده که از این ۱۳ عامل، عامل اول از واریانس تبیینی بالایی برخوردار بوده و این مقدار در نمودار Scree، به گونه‌ای دقیق‌تر قابل مشاهده است. همچنین نمودار ۱ نشان دهنده مقادیر ویژه ۱۰۰ عامل را نشان می‌دهد که اختلاف بین عوامل و تفاوت بارز آنها قابل رویت است. اکنون برای دسته‌بندی گویه‌ها در بین عامل، بر اساس بار عاملی آنها باید از نتایج ماتریس عوامل چرخش یافته استفاده شود. با توجه به نظر محققان بارهای عاملی با مقادیر بالاتر از ۰/۵۰ قابل قبول هستند. در این جدول محقق بر اساس بزرگترین بار عاملی تک‌تک گویه‌ها به دسته‌بندی آنها با توجه به میزان همبستگی با یکدیگر پرداخته است. البته این نکته نیز حائز اهمیت بوده که ممکن است یک یا برخی از گویه‌ها هیچگونه بار عاملی معناداری روی هیچکدام از عامل نداشته باشند که این گویه‌ها از مدل و در نتیجه تحلیل حذف می‌شوند.

بحث

نتایج تحقیق حاضر نشان داد عوامل عدالت اجتماعی شامل (سبک زندگی سالم، توسعه پایدار، توانمندسازی زنان و ارتقا برابری جنسی، عدالت ورزشی، زیرساخت سیاسی، توسعه نیروی انسانی، جامعه‌شناسی ورزشی، جهانی سازی بومی، ظرفیت سازمانی، اشتغال‌زایی،

ML, Dougherty MB, Needleman J. The critical elements of effective academic-practice partnerships: a framework derived from the Department of Veterans Affairs Nursing Academy. *BMC Nurs*. 2020;13(1):183.

2. Morss RE, Lazrus H, Demuth JL. The "Inter" Within Interdisciplinary Research: Strategies for Building Integration Across Fields. *Risk Anal*. 2021;41(7):1152-1161.

3. Collison H, Darnell SC, Giulianotti R, Howe PD. *Routledge handbook of sport for development and peace*. Routledge. 2018;31(1):4-12.

4. Schulenkorf N, Spaaij R. Commentary: Reflections on theory building in sport for development and peace. *Inter J for sport manag and marketing*. 2016;6;18(Suppl. 1):56-63.

5. Nakanjako D, Kendall D, Sewankambo NK, Razak MH, Oduor B, Odero T, Garcia P, Farquhar C. Building and Sustaining Effective Partnerships for Training the Next Generation of Global Health Leaders. *Ann Glob Health*. 2021;87(1):66.

6. Kitsiou S, Paré G, Jaana M. Effects of home telemonitoring interventions on patients with chronic renal failure: an overview of systematic reviews. *J Med Internet Res*. 2020;12;17(3):e63.

7. McPhee PG, Pozniak K, Khetani MA, Campbell W, Dix L, Phoenix M. Establishing and sustaining authentic organizational partnerships in childhood disability research: lessons learned. *Res Involv Engagem*. 2022;9(1):55.

8. Wang SM, Yueh HP, Wen PC. How the New Type of Entrepreneurship Education Complements the Traditional One in Developing Entrepreneurial Competencies and Intention. *Front Psychol*. 2019;13;10:2048.

9. Bartlett JA, Cao S, Mmbaga B, Qian X, Merson M, Kramer R. Partnership Conference. *Ann Glob Health*. 2017;83(3-4):630-636.

10. Cooper S, Henein M, Mazaniello-Chezol M, Marrone E, Zuyderhoff S, Longo C. Methodological Reflections of a Student- and Community-based Partnership on Operationalizing a Community-based Participatory Research Model: Recommendations for Building, Securing, and Sustaining Partnerships. *Prog Community Health Partnersh*. 2022;16(3):401-409.

11. Taylor LA, Aveling EL, Roberts J, Bhuiya N, Edmondson A, Singer S. Building resilient partnerships: How businesses and nonprofits create the capacity for responsiveness. *Front Health Serv*. 2023;3:1155941.

فرهنگ و بستر اجتماعی جامعه خود هستیم. در رابطه با یافته تحقی حاضر می‌توان عنوان کرد که عدالت، مفهومی است که بشر از آغاز تمدن آن را می‌شناخته و برای استقرار آن کوشیده است. عدالت اجتماعی مصداق ظهور آرمان بسیار قدیمی عدالت توزیعی است. از رعایت تناسب بین حق فردی و منافع عمومی است که عدالت اجتماعی به معنای واقعی خود تأمین و محقق می‌شود (۱۰). در رابطه با اهمیت توسعه زیرساخت سیاسی باید عنوان کرد که شرایطی که منجر به نگرش مثبت سیاستمداران و اهمیت ورزش همگانی نزد آنان می‌شود به همراه کاهش هزینه مشارکت در برنامه‌های ورزشی و افزایش توجه به مسائل فرهنگی اجتماع، زمینه توسعه ورزش همگانی را بیش از پیش می‌تولند فراهم نمایند. همچنین در برنامه‌ریزی‌های کشور ما، توسعه ورزش در قالب توسعه فرهنگی مورد تأکید واقع شده و باعث شده است که به موضوع ورزش به عنوان یکی از ارکان توسعه فرهنگی نگریده شود (۹). خانواده، رسانه جمعی، سیاست‌گذاری کلان و انسجام ساختارها و تجربه زیسته در نهادینه کردن ورزش همگانی در ایران موثر هستند (۵). متغیرهای پایگاه اجتماعی-اقتصادی، ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی، الگوپذیری از والدین، تحصیلات زنان و استفاده از رسانه‌ها بیشترین تاثیر را بر نابرابری جنسیتی در ورزش زنان دارند (۷).

محدودیتها

عدم دسترسی به تمام افراد جامعه جهت انتخاب تصادفی نمونه و عدم آگاهی از شرایط روحی افراد نمونه هنگام تکمیل پرسشنامه‌ها و مصاحبه از محدودیت‌های تحقیق حاضر می‌باشد که ممکن است بر نتایج تحقیق تاثیر داشته باشد.

نتیجه‌گیری

نتایج نشان داد که ۱۳ مولفه مهم در عدالت اجتماعی در ورزش وجود دارد که هرکدام چندین جز را شامل می‌شود که این موضوع تایید کننده اهمیت عدالت اجتماعی در ورزش می‌باشد.

References

1. Dobalian A, Bowman CC, Wyte-Lake T, Pearson